

Số: 1693/BC- SVHTTDL

Điện Biên, ngày 24 tháng 9 năm 2018

BÁO CÁO

**Giải trình về công tác quản lý,
bảo vệ, tôn tạo và phát huy các giá trị di tích lịch sử,
công trình văn hóa, danh lam thắng cảnh trên địa bàn tỉnh Điện Biên**

Căn cứ Kế hoạch số 195/KH-HĐND ngày 4/9/2018 của Hội đồng nhân dân tỉnh Điện Biên về tổ chức giải trình tại phiên họp thường trực HĐND tỉnh;

Thực hiện văn bản số 2520/UBND-TH ngày 10/9/2018 của UBND tỉnh Điện Biên về việc thực hiện Kế hoạch giải trình tại phiên họp Thường trực HĐND tỉnh. Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch, báo cáo giải trình công tác quản lý, bảo vệ, tôn tạo và phát huy các giá trị di tích lịch sử, công trình văn hóa, danh lam thắng cảnh trên địa bàn tỉnh Điện Biên, cụ thể như sau:

I. Đặc điểm tình hình

1. Khái quát chung

Hiện nay, trên địa bàn tỉnh có 21 di tích được công nhận xếp hạng; trong đó: 01 di tích cấp Quốc gia đặc biệt, 12 di tích cấp Quốc gia và 8 di tích cấp tỉnh. Đây là những tài nguyên vô giá, không những nhằm giáo dục truyền thống yêu nước cho các thế hệ mai sau mà còn là cơ sở để Điện Biên đẩy mạnh phát triển du lịch, góp phần phát triển kinh tế - xã hội xóa đói giảm nghèo, đảm bảo giữ vững an ninh chính trị và chủ quyền biên giới quốc gia.

Toàn tỉnh, có 01 Trung tâm Hội nghị văn hóa tỉnh, 01 Nhà Thiếu nhi tỉnh, 02 bảo tàng, 01 rạp chiếu phim, 01 thư viện cấp tỉnh, 10 Thư viện cấp huyện; 116 tủ sách pháp luật ở cấp xã; 92 Điểm bưu điện Văn hóa xã, 08/10 nhà văn hóa cấp huyện, 52/130 nhà văn hóa cấp xã, 407/1.813 Nhà văn hóa (hoặc nhà sinh hoạt cộng đồng) cấp thôn bản, có 69 sân bóng đá (trong đó có 7 sân bóng đá cỏ nhân tạo), 01 sân điền kinh, 8 sân Tennis, 81 nhà tập luyện và 14 Bể bơi, 18 sân bóng rổ, 380 sân bóng chuyền ngoài trời, trên 800 sân cầu lông, đá cầu và các khu thể thao, vui chơi giải trí khác.

Hệ thống công trình văn hóa của tỉnh đã trở thành địa điểm tổ chức các hoạt động văn hóa - thông tin tổng hợp phục vụ các sự kiện chính trị, kinh tế, văn hóa, xã hội, tuyên truyền đường lối, chủ trương, chính sách của Đảng và pháp luật của Nhà nước, phục vụ nhiệm vụ chính trị ở địa phương; đáp ứng nhu cầu hưởng thụ, giải trí, sáng tạo văn hóa, nghệ thuật và thu nhận thông tin của quần chúng trên địa bàn tỉnh.

2. Thuận lợi, khó khăn

2.1. Thuận lợi

- Công tác quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di tích, công trình văn hóa luôn nhận được sự quan tâm, chỉ đạo của Tỉnh ủy, HĐND, UBND tỉnh Điện Biên, UBND tỉnh đã có các đề án, các dự án, kế hoạch về đầu tư - phát triển, đã tạo hành lang cơ sở pháp lý, thuận lợi cho công tác quản lý, bảo vệ, phát huy giá trị, đồng thời góp phần phát triển kinh tế - xã hội.

- Trách nhiệm và nhận thức của UBND các huyện, thị xã, thành phố, các Sở, ban, ngành, đoàn thể tỉnh và người dân trong việc bảo vệ phát huy giá trị di tích nói riêng, di sản văn hóa truyền thống cũng như phát huy vai trò của các công trình văn hóa được nâng lên.

- Việc củng cố phát triển hệ thống công trình văn hóa đã được quan tâm, đầu tư; đa phần các công trình văn hóa được xây dựng ở vị trí trung tâm, thuận lợi cho sinh hoạt văn hoá cộng đồng, được xây dựng kiên cố, có kiến trúc phù hợp với truyền thống, từng dân tộc, từng địa bàn, tạo điểm nhấn quan trọng để tỉnh tổ chức các sự kiện chính trị, kinh tế, xã hội gắn với các hoạt động quảng bá và phát triển du lịch của tỉnh.

- Các di tích lịch sử, danh lam thắng cảnh đã và đang được trùng tu, tôn tạo, từng bước đáp ứng nhu cầu tham quan, tìm hiểu của khách du lịch trong nước và quốc tế.

2.2. Khó khăn

2.2.1. Đối với công tác quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di tích

- Điện Biên là một tỉnh miền núi, giao thông đi lại khó khăn, trình độ dân trí không đồng đều, các điểm di tích nằm trên địa bàn rộng, đa số chưa được cắm mốc bảo vệ, nhận thức của một số người dân trong việc bảo vệ, gìn giữ, phát huy giá trị di tích còn nhiều hạn chế, do đó công tác quản lý, bảo vệ các điểm di tích gặp nhiều khó khăn. Dưới sự tác động của thời tiết, khí hậu, môi trường và con người... một số di tích bị xuống cấp rất nhanh.

- Kinh phí đầu tư cho việc trùng tu, tôn tạo, khoanh vùng, cắm mốc bảo vệ di tích còn thấp, việc phân bổ kinh phí còn dàn trải, thời gian trùng tu, tôn tạo di tích thường kéo dài, không dứt điểm và chưa đáp ứng nhu cầu, quy mô của di tích. Việc khai thác phát huy giá trị di tích theo hướng xã hội hóa còn nhiều hạn chế; công tác quản lý, bảo vệ, phát huy giá trị di tích lịch sử văn hóa, danh lam thắng cảnh gắn với hoạt động phát triển kinh tế tại địa phương chưa hiệu quả, việc cấp quyền sử dụng đất cho các di tích còn chậm.

- Bộ máy quản lý di tích chưa được kiện toàn, nên chưa đáp ứng được yêu cầu nhiệm vụ. Công tác phân cấp quản lý di tích tại một số địa phương chưa được cụ thể, rõ ràng; đội ngũ cán bộ chuyên môn ở địa phương mỏng, trình độ chuyên môn chưa phù hợp, nhất là cán bộ chuyên môn phụ trách công tác trùng tu, tôn tạo di tích. Các chính sách tôn vinh, khen thưởng, động viên đối với tập thể, cá nhân có nhiều đóng góp với công tác bảo vệ, gìn giữ, phát hiện di tích còn bất cập.

2.2.2. Đối với các công trình văn hóa

- Trình độ dân trí không đồng đều, nhận thức chưa đầy đủ, địa bàn rộng, giao thông đi lại khó khăn, đời sống nhân dân còn gặp nhiều khó khăn, thu nhập bình quân còn rất thấp ảnh hưởng không nhỏ đến việc tham gia, hưởng ứng các hoạt động văn hóa, thông tin. Việc phát huy công năng sử dụng các công trình văn hóa còn thấp kém hiệu quả.

- Nhu cầu vốn cho đầu tư phát triển lớn, nhưng khả năng cân đối còn hạn chế, phụ thuộc vào sự hỗ trợ từ Trung ương. Việc lợi dụng vấn đề dân tộc, tôn giáo như vấn đề tuyên truyền đạo trái phép ở vùng đồng bào dân tộc thiểu số, nhất là vùng đồng bào Mông đã ảnh hưởng đến việc duy trì hoạt động công trình văn hóa cơ sở.

- Do nguồn kinh phí hạn chế nên phần lớn các công trình văn hóa ở cơ sở được xây dựng không đảm bảo diện tích theo quy định, một số công trình cũ đã bị xuống cấp, trang thiết bị còn thiếu, chưa đồng bộ, rất khó khăn trong quá trình tổ chức các hoạt động. Riêng đối với thiết chế thư viện cấp huyện thì toàn tỉnh chỉ có 1 thư viện huyện Tuần Giáo được đầu tư xây dựng bằng nguồn vốn Chương trình mục tiêu Quốc gia, còn lại là đi thuê địa điểm hoạt động; hầu hết các xã trên địa bàn tỉnh đều không có thư viện mà chỉ có tủ sách Pháp luật được đặt tại UBND xã, các điểm Buu điện Văn hóa xã và một số tủ sách đặt được tại các nhà Văn hóa xã hoặc nơi sinh hoạt cộng đồng.

II. Kết quả triển khai thực hiện

1. Công tác quản lý, bảo vệ, tôn tạo và phát huy các giá trị di tích lịch sử, danh lam thắng cảnh trên địa bàn tỉnh Điện Biên

1.1. Công tác chỉ đạo, điều hành, ban hành văn bản

Để đảm bảo các quy định hiện hành của pháp luật, đồng thời nâng cao trách nhiệm của các cấp, các ngành, các tổ chức xã hội và nhân dân trong việc bảo vệ và phát huy giá trị di tích cũng như truyền thống lịch sử, văn hóa của dân tộc; khai thác, phát triển du lịch, dịch vụ góp phần phát triển kinh tế - xã hội, Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch đã tham mưu trình UBND tỉnh ban hành Quyết định số 23/QĐ-UBND ngày 04/10/2016 về việc ban hành quy định quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di tích trên địa bàn tỉnh Điện Biên và tham mưu trình HĐND, UBND tỉnh ban hành các văn bản, kế hoạch, dự án, đề án về công tác quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di tích trên địa bàn tỉnh Điện Biên, theo đó nhiều di tích lịch sử, danh lam thắng cảnh sẽ được kiểm kê, lập hồ sơ khoa học và bảo tồn, phát huy giá trị như: Dự án khu lưu niệm Đại tướng Võ Nguyên Giáp tại Mường Phăng và đền thờ tướng niệm các anh hùng liệt sỹ hy sinh trong chiến dịch Điện Biên Phủ; Đề án bảo tồn, tôn tạo và phát huy giá trị di tích lịch sử Quốc gia đặc biệt Chiến trường Điện Biên Phủ đến năm 2030...

Thường xuyên đôn đốc, chỉ đạo các phòng, ban, đơn vị trực thuộc Sở và phối hợp, hướng dẫn UBND các huyện, thị xã, thành phố thực hiện công tác quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di tích trên địa bàn tỉnh, cụ thể 9 tháng đầu năm 2018 Sở đã triển khai văn bản: Số 523/HD-SVHTTDL ngày 23 tháng 3

năm 2018 về việc hướng dẫn trình tự, thủ tục thực hiện dự án bảo quản, tu bổ, phục hồi, tu sửa cấp thiết di tích trên địa bàn tỉnh Điện Biên; Kế hoạch số 679/KH-SVHTTDL ngày 15 tháng 4 năm 2018 tổ chức lớp tập huấn quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di tích lịch sử, văn hoá trên địa bàn tỉnh Điện Biên; Kế hoạch số 1061/KH-SVHTTDL ngày 15/6/2018 về kiểm tra việc chấp hành các quy định của pháp luật trong công tác quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di tích trên địa bàn tỉnh Điện Biên; Văn bản số 1253/SVHTTDL-DSVH ngày 11/7/2018 về việc tăng cường công tác quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di tích trên địa bàn tỉnh Điện Biên; Văn bản số 1369/SVHTTDL-DSVH ngày 02/8/2018 về việc tăng cường công tác quản lý nhà nước trong phê duyệt, xây dựng các công trình nằm gần khu vực bảo vệ của di tích.

1.2. Công tác kiểm kê, lập hồ sơ khoa học xếp hạng di tích

Công tác kiểm kê, lập hồ sơ khoa học di tích trong những năm qua đã được quan tâm triển khai, cụ thể: Năm 2008-2009 Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch đã tiến hành kiểm kê di tích tại một số huyện, thị, thành phố trên địa bàn tỉnh, kết quả đã thống kê được 82 địa điểm có dấu hiệu của di tích có giá trị về mặt lịch sử, văn hóa, khảo cổ, kiến trúc nghệ thuật, cảnh quan để nghiên cứu, lập hồ sơ khoa học đề nghị cấp có thẩm quyền xếp hạng.

Năm 2018, Sở tiếp tục chỉ đạo đơn vị chuyên môn khảo sát 12 điểm di tích trên 5 huyện, thị xã (huyện ĐBĐ, Mường Chà, Tuần Giáo, Tủa Chùa và thị xã Mường Lay), lựa chọn lập hồ sơ khoa học 02 di tích để xếp hạng cấp tỉnh và cấp quốc gia trong năm 2018. Hiện nay Ngành đang tham mưu và dự kiến sẽ trình UBND tỉnh thực hiện công tác kiểm kê và công bố danh mục di tích, thời gian triển khai dự kiến năm 2019 - 2020.

1.3. Công tác khoanh vùng, cắm mốc các khu vực bảo vệ di tích

Công tác khoanh vùng bảo vệ di tích được triển khai tích cực: Hiện nay có 21/21 di tích xác định được khu vực bảo vệ, riêng di tích Chiến trường Điện Biên Phủ 45/45 điểm di tích thuộc Di tích lịch sử Chiến trường Điện Biên Phủ đã xác định được khu vực bảo vệ I, 30/45 điểm di tích có khu vực bảo vệ II. Đến thời điểm hiện tại toàn tỉnh có 02 di tích được cắm mốc các khu vực bảo vệ gồm Di tích lịch sử Chiến trường Điện Biên Phủ (28/45 di tích thành phần được cắm mốc trên thực địa) và di tích lịch sử văn hóa thành Bản Phủ còn lại 19 di tích khác chưa được cắm mốc bảo vệ.

Năm 2017, Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch đã cắm 191 biển báo, biển chỉ dẫn tới các điểm di tích, công trình văn hóa, công trình công cộng trên địa bàn tỉnh Điện Biên.

Tham mưu kế hoạch cắm mốc bảo vệ và cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất các điểm di tích thành phần thuộc di tích lịch sử chiến trường Điện Biên Phủ. Phối hợp với các Sở, ban ngành, đơn vị có liên quan thẩm định các dự án về bảo tồn, phát huy giá trị di tích; dự án cải tạo, xây dựng các công trình nằm ngoài khu vực bảo vệ di tích có khả năng ảnh hưởng đến cảnh quan môi trường của di tích.

1. 4. Công tác trùng tu, tôn tạo di tích

Công tác trùng tu, tôn tạo di tích bước đầu được quan tâm để bảo vệ nguyên trạng, chống xâm hại, xuống cấp và triển khai với quy mô lớn, phạm vi rộng; tập trung vào việc khoanh vùng, cắm mốc, trùng tu, tôn tạo, phục hồi và đưa vào khai thác phục vụ khách tham quan tại một số điểm di tích như:

Thực hiện Quyết định số 225/QĐ-TTg, ngày 26/02/2003 của Thủ tướng Chính phủ về việc phê duyệt Dự án tổng thể bảo tồn, tôn tạo và phát huy giá trị khu di tích lịch sử chiến thắng Điện Biên Phủ tỉnh Lai Châu (nay là tỉnh Điện Biên), Ban quản lý dự án di tích Điện Biên Phủ đã triển khai tu bổ, tôn tạo các điểm di tích thành phần thuộc di tích lịch sử Chiến trường Điện Biên Phủ: Sở Chỉ huy chiến dịch Điện Biên Phủ, Công viên chiến thắng tại Mường Phăng; Sở Chỉ huy tập đoàn cứ điểm Điện Biên Phủ (gồm: Hầm De Castries, các vị trí xe tăng, điểm pháo 105mm, mái che hiện vật ngoài trời); tôn tạo đồi D1; tôn tạo di tích đường kéo pháo bằng tay, trận địa pháo 105; trận địa hỏa tiễn H6, trung tâm đề kháng Him Lam.

Công tác bảo trì, duy tu, sửa chữa thường xuyên được tỉnh chú trọng triển khai, nhằm chống xuống cấp đối với các di tích. Một số di tích được trùng tu tôn tạo chống xuống cấp và đầu tư cơ sở hạ tầng như: Tháp Mường Luân, tháp Chiềng Sơ, động Pa Thơm, hang Mường Tinh,...

Huyện Tuần Giáo đã tổ chức xây dựng khu tưởng niệm anh hùng Vừ A Dính và các anh hùng liệt sĩ tại xã Pú Nhung (5 tỷ đồng), huyện Tủa Chùa đã triển khai dự án xây dựng đường vào và các công trình phụ trợ thuộc di tích danh lam thắng cảnh hang động Xá Nhè và Khó Chua La, huyện Tủa Chùa.

Hiện nay Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch đang tích cực tham mưu cho UBND tỉnh trình Thường trực Tỉnh ủy Đề án bảo tồn, tôn tạo và phát huy giá trị di tích lịch sử quốc gia đặc biệt Chiến trường Điện Biên Phủ đến năm 2030; Phương án kiến trúc Khu lưu niệm Đại tướng Võ Nguyên Giáp tại Mường Phăng, huyện Điện Biên; Đền thờ các anh hùng, liệt sĩ hy sinh trong chiến dịch Điện Biên Phủ.

1.5. Công tác tuyên truyền, phát huy giá trị di tích

Hoạt động thông tin xúc tiến du lịch được tăng cường, mở rộng với những phương thức đa dạng và phong phú, công tác tuyên truyền, quảng bá giá trị lịch sử của các di tích được thực hiện thông qua nhiều hình thức, nghiên cứu xuất bản được một số sách phục vụ tuyên truyền, xuất bản tờ rơi giới thiệu các điểm di tích, du lịch, phát hành các tài liệu, cẩm nang thông tin du lịch như: Tập gấp, tờ rơi, bản đồ du lịch; sản xuất phim về đề tài văn hóa, du lịch, di tích lịch sử, danh lam thắng cảnh. Thường xuyên đăng tải các tin bài giới thiệu về giá trị lịch sử, văn hóa, khoa học của các di tích, các văn bản quy phạm pháp luật về Di sản Văn hóa, đặc biệt là Quy định về quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị của di tích trên địa bàn tỉnh trên trang Website của ngành.

Phối hợp với Báo Điện Biên Phủ, Đài Phát thanh và Truyền hình tỉnh cùng các cơ quan báo chí Trung ương thường trú tại địa phương, các cơ quan có

ấn phẩm báo chí, trang thông tin điện tử thực hiện tuyên truyền, tập trung giới thiệu, quảng bá về di tích.

Công tác thuyết minh tại các điểm di tích cũng như công tác phục vụ đón tiếp khách tham quan luôn được quan tâm; nội dung các bài thuyết minh được biên soạn, chỉnh lý thường xuyên để truyền tải thông tin chính xác. Thường xuyên tổ chức cuộc thi thuyết minh viên du lịch tỉnh Điện Biên, tổ chức lớp tập huấn quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di tích lịch sử, văn hoá trên địa bàn tỉnh Điện Biên, tổ chức lớp bồi dưỡng kỹ năng thuyết minh cho các thuyết minh viên tại các khu, điểm du lịch phục vụ các hoạt động kỷ niệm năm 2019.

Phối hợp với Cơ quan chuyên môn Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch trình Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Quy hoạch tổng thể phát triển khu du lịch quốc gia Điện Biên Phủ- Pá Khoang, tỉnh Điện Biên đến năm 2020, tầm nhìn đến năm 2030; tham mưu cho Tỉnh ủy Điện Biên ban hành Nghị quyết số 03-NQ/TU ngày 23 tháng 5 năm 2016 về phát triển du lịch tỉnh Điện Biên đến năm 2020, tầm nhìn đến 2030, theo đó nhiều điểm di tích sẽ được đưa vào tuor, tuyển tham quan để trở thành sản phẩm du lịch.

1.6. Công tác thanh tra, kiểm tra hoạt động quản lý bảo vệ di tích

Thường xuyên duy trì hoạt động thanh tra, kiểm tra công tác quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị các di tích; Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch đã phối hợp với các Sở, ban ngành, đơn vị có liên quan tổ chức kiểm tra, ngăn chặn, xử lý các đối tượng vi phạm, xâm lấn đất di tích.

Kiểm tra thực địa và phối hợp với địa chính các xã, phường thực hiện ký giáp danh cho các hộ dân nằm gần khu vực bảo vệ của di tích lịch sử Chiến trường Điện Biên Phủ.

1.7. Công tác phối hợp với các cơ quan, đơn vị trong việc bảo vệ, phát huy giá trị di tích

Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch luôn chủ động, phối hợp với các cấp, các ngành trong công tác quản lý, bảo vệ và khai thác phát huy giá trị di tích; hằng năm tổ chức ký kết chương trình phối hợp với UBND các xã, phường, các cơ quan, đơn vị, trường học trong việc bảo vệ và phát huy giá trị di tích lịch sử Chiến trường Điện Biên Phủ, cụ thể:

Phối hợp với Sở Giáo dục và Đào tạo, các đơn vị quân đội đóng quân trên địa bàn nhất là E 82 Quân khu II tổ chức cho cán bộ, chiến sỹ và học sinh, tham gia thăm quan, phát dọn làm vệ sinh, trồng hoa, cây xanh tại các điểm di tích đã được tôn tạo. Phối hợp với lực lượng Công an, Biên phòng tỉnh nhằm đảm bảo trật tự an toàn xã hội, an ninh cho du khách và di tích. Phối hợp với các cơ quan thông tấn làm tốt công tác tuyên truyền, quảng bá về Di sản Văn hóa.

1.8. Hoạt động lễ hội

Hiện nay trên địa bàn tỉnh Điện Biên có lễ hội Thành Bản Phủ là lễ hội duy nhất được tổ chức tại di tích Thành Bản Phủ tại xã Noong Hẹt, huyện Điện Biên. Hằng năm Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch đã ban hành văn bản chỉ đạo

các phòng, đơn vị chuyên môn, phòng Văn hóa và Thông tin các huyện, thị xã, thành phố tăng cường công tác quản lý, tổ chức lễ hội truyền thống trên địa bàn tỉnh và yêu cầu các di tích có tổ chức lễ hội phải tuân thủ theo quy định về tổ chức lễ hội và văn bản pháp luật khác có liên quan.

Việc tổ chức lễ hội tại di tích thành Bản Phủ về cơ bản đã được tổ chức theo quy định; không làm biến dạng di tích, không làm thay đổi các giá trị cốt lõi của di sản Văn hóa, giữ gìn cảnh quan khu vực tổ chức lễ hội.

1.9. Quản lý, sử dụng các nguồn thu từ di tích

Trên địa bàn tỉnh hiện nay có 02 di tích có nguồn thu: Di tích lịch sử văn hóa quốc gia thành Bản Phủ và 6/45 điểm di tích thành phần thuộc di tích lịch sử quốc gia đặc biệt Chiến trường Điện Biên Phủ.

- Việc quản lý nguồn thu từ di tích thành Bản Phủ: Nguồn thu tại di tích chủ yếu khai thác thu từ tiền giọt dầu vào những ngày mùng một, ngày rằm hàng tháng, ngày lễ, tết trong năm. Nguồn thu này UBND huyện Điện Biên đã giao cho UBND xã Noong Hẹt và Ban quản lý di tích thành Bản Phủ quản lý. Việc sử dụng các nguồn thu từ di tích được công khai, minh bạch, có sổ theo dõi tạo thuận lợi cho việc quản lý và kiểm tra khi cần thiết.

- Di tích lịch sử quốc gia đặc biệt Chiến trường Điện Biên Phủ: Hiện nay mức phí tham quan tại một số điểm di tích thành phần thuộc di tích lịch sử quốc gia đặc biệt Chiến trường Điện Biên Phủ được thực hiện theo quy định tại Quyết định số 19/QĐ-UBND ngày 10/8/2017 của UBND tỉnh Điện Biên. Việc quản lý, sử dụng các nguồn thu từ di tích được công khai, minh bạch; nguồn thu do đơn vị trực tiếp quản lý di tích thực hiện theo đúng quy định hiện hành.

2. Công tác quản lý và phát huy các công trình văn hóa trên địa bàn tỉnh Điện Biên

2.1. Thiết chế văn hóa cấp tỉnh

2.1.1. Công trình văn hóa cấp tỉnh thuộc quản lý của ngành Văn hóa, Thể thao và Du lịch

Hiện nay có 01 Trung tâm Văn hóa tỉnh, 01 thư viện tỉnh, 02 bảo tàng, 01 rạp chiếu phim.

- Trung tâm Văn hóa tỉnh: Có tổ chức bộ máy, biên chế đầy đủ. Tuy nhiên chưa có trụ sở chính thức để hoạt động, đang mượn địa điểm của Nhà thi đấu thể thao đa năng để hoạt động. Hằng năm tổ chức nhiều hoạt động văn hóa, văn nghệ, tuyên truyền phục vụ kỷ niệm các ngày lễ, ngày kỷ niệm lớn của tỉnh, của đất nước, biểu diễn nghệ thuật, tuyên truyền cổ động mặt đường..., gây dựng và phát triển phong trào văn nghệ quần chúng trên địa bàn: Tổ chức thành công nhiều hội thi, hội diễn cấp tỉnh, thành lập, quản lý và phát huy hiệu quả hoạt động của các câu lạc bộ thành viên như Câu lạc bộ, hướng dẫn cơ sở và các Sở, ban, ngành xây dựng phong trào hoạt động văn hóa, văn nghệ. Đến nay, toàn tỉnh đã xây dựng được trên 1.100 đội văn nghệ quần chúng. Bình quân mỗi năm tổ chức được 3 ngàn buổi diễn phục vụ tại cơ sở, góp phần tôn vinh, bảo

tồn, phát huy giá trị văn hóa các dân tộc, nâng cao đời sống văn hóa, tinh thần cho nhân dân các dân tộc trong tỉnh...

Trung tâm Văn hóa đã thực sự phát huy vai trò là một tổ chức hoạt động Văn hóa - Thông tin tổng hợp phục vụ các sự kiện chính trị, kinh tế, văn hóa, xã hội, tuyên truyền đường lối, chủ trương, chính sách của Đảng và pháp luật của Nhà nước, phục vụ nhiệm vụ chính trị ở địa phương; đáp ứng nhu cầu hưởng thụ, giải trí, sáng tạo văn hóa, nghệ thuật và thu nhận thông tin của quần chúng trên địa bàn tỉnh.

- Thư viện tỉnh: Có trụ sở khang trang, nằm ở vị trí trung tâm, thuận lợi để phục vụ độc giả đến tìm hiểu, tra cứu thông tin. Bình quân mỗi năm thư viện tỉnh cấp từ 2.300-2.700 thẻ đọc giả; phục vụ 140.000- 170.000 lượt bạn đọc, 320- 350.000 lượt sách, báo; bổ sung 3.000- 4.000 bản sách, 200 loại báo, tạp chí. Là một trong những trung tâm thông tin của tỉnh, ngoài việc lưu giữ và phục vụ tại chỗ, Thư viện đã phát huy có hiệu quả vai trò chỉ đạo, hướng dẫn điều phối các hoạt động của thư viện cấp huyện và cơ sở trên địa bàn; đồng thời thực hiện tốt nhiệm vụ xã hội hóa công tác bạn đọc và làm theo sách báo trên địa bàn toàn tỉnh.

- Bảo tàng: Hiện nay toàn tỉnh có 02 bảo tàng: Bảo tàng tỉnh và Bảo tàng Chiến thắng lịch sử Điện Biên Phủ, mở cửa phục vụ nhân dân và du khách thường xuyên. Riêng Bảo tàng tỉnh do chưa có nhà trưng bày nên công tác phục vụ khách tham quan rất khó khăn.

- Rạp chiếu phim: Được xây dựng ở vị trí trung tâm, thuận tiện đi lại, đáp ứng nhu cầu hưởng thụ văn hóa của nhân dân, đã thu hút ngày càng đông khán giả tới xem, đặc biệt là lứa tuổi thanh thiếu niên. Các bộ phim được Trung tâm Phát hành phim và Chiếu bóng cập nhật, xây dựng danh mục phim phù hợp, mang tính giáo dục lành mạnh.

2.1.2 Các thiết chế văn hóa do các ngành khác quản lý

Trung tâm Hội nghị, Văn hóa tỉnh do Văn phòng UBND tỉnh quản lý; 01 Nhà Thiếu nhi tỉnh do Tỉnh Đoàn quản lý; có tổ chức bộ máy, biên chế, cơ bản đáp ứng được các yêu cầu tổ chức các hoạt động trên địa bàn.

Hầu hết các thiết chế văn hóa của các đơn vị đều được trang bị cơ sở vật chất tương đối đầy đủ, được đầu tư nâng cấp thường xuyên.

2.2. Thiết chế văn hóa cơ sở

- Hệ thống thiết chế văn hóa cơ sở cũng như nhà văn hóa, thư viện... đã được xây dựng rộng khắp, làm cơ sở cho việc nâng cao chất lượng đời sống văn hóa cơ sở. Việc triển khai thực hiện các quy định về tổ chức, hoạt động và tiêu chí hoạt động của hệ thống thiết chế văn hóa cơ sở được thực hiện khá tốt, các huyện, thị xã, thành phố đã tập trung xây dựng hệ thống thiết chế văn hóa cơ sở, tạo ra sự chuyển biến mạnh mẽ, nâng cao chất lượng hệ thống thiết chế văn hóa từ huyện, thị xã, thành phố tới từng thôn, bản, tổ dân phố. Qua đó, góp phần tích cực trong việc xây dựng, tu bổ và phát triển mạng lưới thiết chế văn hóa đáp ứng

nhu cầu văn hóa của người dân trong tỉnh. Các thiết chế văn hóa cơ sở ngày càng đổi mới về nội dung, đa dạng các loại hình hoạt động, cuốn hút nhân dân tham gia. Đội ngũ cán bộ làm công tác văn hoá được quan tâm đào tạo, bồi dưỡng nâng cao trình độ chuyên môn nghiệp vụ.

- Việc xây dựng quy hoạch quỹ đất dành cho Trung tâm văn hóa-Thể thao cấp xã và các thôn, bản, tổ dân phố được thực hiện đúng theo quy định. Công tác xã hội hóa thu hút nhiều kết quả đáng ghi nhận. Thông qua việc xã hội hóa, người dân nhận thức rõ hơn về vai trò, trách nhiệm, chức năng, nhiệm vụ, cách thức tổ chức, quy định về việc quy hoạch đất của các thiết chế văn hóa. Nhờ vậy, đã huy động được các nguồn lực trong xã hội nâng cao đời sống tinh thần của người dân.

III. Một số hạn chế, nguyên nhân trong công tác quản lý, bảo vệ, phát huy giá trị các di tích và công trình văn hóa

1. Hạn chế

1.1. Đối với công tác quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di tích

- Nhận thức, trách nhiệm của một số cấp ủy Đảng, chính quyền tại cơ sở trong lãnh đạo, chỉ đạo về công tác quản lý, bảo quản, tu bổ, phục hồi, khai thác phát huy giá trị di tích chưa sâu sát dẫn đến chỉ đạo còn thiếu cụ thể, chưa đúng với quy định của UBND tỉnh và các văn bản quy phạm pháp luật trong lĩnh vực di sản văn hóa; quá trình lập, thẩm định, phê duyệt và triển khai dự án bảo tồn, tôn tạo di tích chưa được thực hiện theo quy định của luật di sản Văn hóa, đặc biệt khi dự án thi công đã có tác động làm ảnh hưởng đến yếu tố, cảnh quan thiên nhiên và môi trường sinh thái của di tích. Công tác tuyên truyền vận động nhân dân tham gia bảo vệ, phát huy giá trị các di tích ở một số đơn vị, địa phương cơ sở còn hạn chế.

- Các hoạt động trùng tu, tôn tạo di tích tuy đã được chú trọng nhưng còn chậm, chưa đáp ứng đủ nguồn lực đầu tư để trùng tu, tôn tạo, phục dựng với nhu cầu quy mô của di tích; hiện mới tập trung đầu tư tôn tạo tại một số điểm di tích thành phần thuộc di tích lịch sử cấp quốc gia Chiến trường Điện Biên Phủ.

- Mỗi quan hệ giữa gìn giữ, phát huy giá trị di tích và việc khai thác di tích để xây dựng sản phẩm du lịch phát triển kinh tế - xã hội còn bất cập, hạn chế; chiến lược quảng bá, xúc tiến du lịch và việc tuyên truyền về giá trị của các di tích ít được quan tâm. Nhiều di tích bị xâm hại, lấn chiếm nhưng chưa có kinh phí để đền bù, giải tỏa; tình trạng xâm phạm, hủy hoại di tích chưa được quan tâm thường xuyên, còn để tình trạng người dân tự ý lấn chiếm, xây cất trong khu vực bảo vệ, phá hoại cảnh quan tại các di tích, nhiều vi phạm chưa được xử lý dứt điểm.

1.2. Đối với các công trình văn hóa

- Công tác vận hành, quản lý các công trình văn hóa trên địa bàn tỉnh vẫn còn khá hạn chế và chưa phát huy hết hiệu quả. Nhiều nhà văn hóa hoạt động chưa đúng mục đích, chưa có hoạt thường xuyên, nội dung và hình thức chưa phong phú, nên chưa thu hút nhiều đối tượng cùng tham gia, có nơi nhà văn hóa

thường xuyên đóng cửa. Bên cạnh đó, việc quản lý, duy tu và bảo dưỡng các công trình còn nhiều bất cập, chưa có cơ chế tài chính để thực hiện.

- Nhà Văn hóa cấp thôn, bản có nơi chưa thực sự phát huy đúng vai trò của một thiết chế văn hóa, trang thiết bị thiếu, không đồng bộ, bộ máy tổ chức chưa được kiện toàn. Chưa thu hút được nhân dân tham gia.

- Đội ngũ cán bộ văn hoá nhất là ở cấp xã, phường, thị trấn vừa thiếu, vừa yếu, chất lượng phong trào văn hoá, văn nghệ, TDTT ở cơ sở chưa cao.

- Hiệu quả hoạt động chưa đồng đều, chưa được cải thiện đáng kể, chưa phát huy tốt công năng sử dụng của một thiết chế văn hóa thể thao cơ sở.

- Hệ thống thư viện cấp huyện hầu hết chưa có trụ sở hoạt động, cấp xã chưa có thư viện mà chỉ có tủ sách pháp luật đặt tại trụ sở UBND xã...rất khó khăn trong việc triển khai công tác phục vụ bạn đọc.

2. Nguyên nhân

2.1. Đối với công tác quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di tích

*** Nguyên nhân khách quan**

- Địa bàn của tỉnh rộng, hạ tầng cơ sở chưa phát triển; tỷ lệ đói nghèo cao, đời sống nhân dân còn ở mức thấp; trình độ dân trí không đồng đều, ý thức của một số người dân còn hạn chế; hệ thống di tích lịch sử văn hóa, danh lam thắng cảnh phong phú, đa dạng về loại hình, chủ yếu nằm trên những đồi núi cao, cách xa trung tâm các huyện, thị, thành phố.

- Do yếu tố thời gian, khí hậu khắc nghiệt nên một số di tích lịch sử mà đặc thù là loại hình di tích chiến trường, ngoài trời, trải dài trên nhiều địa bàn (di tích Chiến trường Điện Biên Phủ), dễ bị phá hủy, xuống cấp theo thời gian.

- Nguồn kinh phí ngân sách Trung ương cấp chưa đáp ứng yêu cầu, trong khi nguồn lực địa phương rất hạn hẹp, tiến độ bảo tồn, tôn tạo còn chậm, chưa đáp ứng được yêu cầu cấp bách đặt ra.

- Các hoạt động trùng tu, tôn tạo di tích chưa đáp ứng được yêu cầu đề ra, một số dự án đang chậm tiến độ, chậm đưa vào phục vụ khách tham quan.

- Các sản phẩm du lịch chưa phong phú, chưa có sức hấp dẫn đối với khách tham quan, chưa có sự gắn kết giữa bảo tồn, tôn tạo khu di tích với phát triển du lịch của địa phương.

*** Nguyên nhân chủ quan**

- Chưa có sự phối hợp chặt chẽ, đồng bộ giữa các ngành, các cấp và nhân dân, chưa thực hiện một cách đầy đủ, toàn diện về luật Di sản cũng như các qui định về bảo vệ di tích.

- Công tác đào tạo, bồi dưỡng nguồn nhân lực hoạt động trong lĩnh vực văn hóa, nhất là đội ngũ cán bộ làm công tác văn hóa tại cơ sở, chưa được đào tạo chuyên môn về công tác trùng tu, tôn tạo di tích; năng lực và trình độ quản lý của các đơn vị kinh doanh du lịch chưa theo kịp sự phát triển của xã hội. Sự liên kết

giữa các doanh nghiệp, cá nhân để tạo ra và tiêu thụ sản phẩm du lịch Điện Biên còn đơn điệu.

- Ngân sách nhà nước chỉ cho công tác khảo sát, kiểm kê, lập hồ sơ khoa học xếp hạng, trùng tu, tôn tạo, tu bổ, sửa chữa, khai thác phát huy giá trị di tích còn hạn hẹp, việc đầu tư hoàn thiện cơ sở vật chất, hệ thống thiết chế văn hóa từ tỉnh tới cơ sở chưa đáp ứng được yêu cầu.

- Việc kiểm kê, cắm mốc giới, cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất cho các điểm di tích còn chậm, nhiều di tích đã được xếp hạng, nhưng chưa được đầu tư, tôn tạo và đang trong tình trạng xuống cấp. Bên cạnh đó, việc quản lý đất, cây rừng nằm trong khu vực bảo vệ của di tích còn chồng chéo; do thực trạng sử dụng đất qua nhiều thế hệ nên chưa xác định được đầy đủ chủ thể quản lý trên đất di tích. Mặt khác hiện nay ở nhiều điểm di tích trên địa bàn thành phố Điện Biên Phủ, huyện Điện Biên còn có một số hộ dân đang sinh sống trong khu vực bảo vệ của di tích nhưng chưa có kinh phí để đền bù, giải tỏa, dẫn đến việc người dân lấn chiếm đất đai, làm ảnh hưởng đến môi trường, cảnh quan di tích và gây nhiều khó khăn trong công tác khoanh vùng, cắm mốc, giải tỏa và xác lập quyền sử dụng đất sau này.

- UBND các huyện, thị xã, thành phố chưa chủ động xây dựng kế hoạch đầu tư công, trung hạn, các dự án, đề án liên quan đến công tác trùng tu, tôn tạo, phát huy giá trị các di tích đã được xếp hạng thuộc địa bàn địa phương quản lý, cụ thể như: Chưa quan tâm bố trí kinh phí để sửa chữa các hạng mục di tích hư hỏng, xuống cấp, chưa triển khai cắm mốc bảo vệ; cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất cho di tích.

- Cơ sở hạ tầng còn hạn chế, việc đầu tư xây dựng kết cấu hạ tầng phục vụ cho phát triển du lịch chưa được quan tâm đúng mức, nhất là hạ tầng giao thông (*đường đến các khu, điểm du lịch*); các điểm sinh hoạt văn hóa tâm linh còn chưa được quan tâm đầu tư, các điểm di tích lịch sử mới chỉ được bảo tồn mà chưa thực sự trở thành sản phẩm du lịch thu hút du khách; nguồn nhân lực phục vụ phát triển du lịch chưa đáp ứng yêu cầu phát triển; công tác quản lý nhà nước về du lịch còn nhiều bất cập.

2.2. Đối với công tác quản lý các công trình văn hóa

- Hệ thống công trình văn hóa còn thiếu về cơ sở vật chất, kinh phí hoạt động, trang thiết bị, phương tiện kỹ thuật thiếu và không đồng bộ.

- Kinh phí tổ chức còn hạn hẹp, chưa tương xứng với nội dung tổ chức hoạt động. Cơ chế tài chính chưa đảm bảo để thực hiện. Hiệu quả hoạt động chưa đồng đều, chưa được cải thiện đáng kể, chưa phát huy tốt điều kiện cơ sở vật chất của một số công trình.

- Đội ngũ cán bộ làm công tác văn hóa cơ sở còn thiếu và hạn chế về chuyên môn, nghiệp vụ nên vận dụng vào thực tiễn hoạt động tại cơ sở gặp nhiều khó khăn; đội ngũ cán bộ văn hóa quản lý thiết chế văn hóa cấp thôn, bản hầu như chưa qua đào tạo, mang tính kiêm nhiệm.

IV. Phương hướng nhiệm vụ thực hiện trong thời gian tới

1. Đối với công tác quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di tích

- Thành lập Ban Quản lý di tích để tổ chức quản lý và phát huy giá trị lâu dài đối với các di tích trên địa bàn tỉnh Điện Biên. Thường xuyên bồi dưỡng, nâng cao trình độ cho cán bộ quản lý, cán bộ chuyên môn làm công tác bảo tồn và phát huy giá trị di tích.

- Tiếp tục triển khai thực hiện các chương trình, kế hoạch, đề án, dự án liên quan đến công tác kiểm kê, lập hồ sơ khoa học, bảo tồn, tôn tạo, tu bổ, phục hồi và phát huy giá trị các di tích, danh lam thắng cảnh đã được xếp hạng gắn với phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh.

- Xây dựng và triển khai kế hoạch tổng kiểm kê di tích trên địa bàn tỉnh; công bố danh mục di tích và lộ trình xếp hạng các di tích, thời gian thực hiện.

- Đổi mới phương thức tuyên truyền tới các tổ chức, cá nhân sống gần khu vực bảo vệ của di tích bằng nhiều phương pháp; thực hiện ký kết chương trình phối hợp về bảo vệ và phát huy giá trị Di tích lịch sử Chiến trường Điện Biên Phủ đối với các tổ chức, cá nhân rập gianh với đất di tích.

- Tiếp tục nghiên cứu, điều tra, khảo sát, thu thập chứng cứ, tài liệu, dữ liệu có liên quan để hoàn thiện hồ sơ khoa học cho các di tích thành phần thuộc di tích lịch sử Quốc gia đặc biệt Chiến trường Điện Biên Phủ và tổ chức khoanh vùng cấm mốc, đặt bia, biển giới thiệu các điểm di tích thành phần còn lại thuộc di tích lịch sử Quốc gia đặc biệt Chiến trường Điện Biên Phủ.

- Chú trọng bảo tồn giá trị văn hóa phi vật thể gắn với phát triển các di tích lịch sử, văn hóa, danh lam thắng cảnh trên địa bàn tỉnh.

- Xây dựng kế hoạch trình UBND, HĐND tỉnh phê duyệt đưa vào kế hoạch đầu tư công, trung hạn đối với các di tích đã được xếp hạng nhằm phát huy tối đa hiệu quả các di tích.

- Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tiếp tục xây dựng các quy hoạch chi tiết: Khu du lịch Điện Biên Phủ - Pá Khoang; Đầu tư phát triển kết cấu hạ tầng Khu du lịch Điện Biên Phủ - Pá Khoang Kết hợp tốt các chương trình phát triển Du lịch trên địa bàn.

- Quản lý tốt các khu tâm linh, tiếp tục duy trì các lễ hội truyền thống, tâm linh của các dân tộc tỉnh Điện Biên, tiêu biểu là: Lễ hội Đua thuyền Đuôi Én, Lễ hội Hoa Ban, Lễ hội Thành Bản Phủ. Triển khai xây dựng bổ sung các công trình phụ trợ, phục vụ nhằm tăng thêm giá trị cho di tích và tôn vinh chiến thắng; tổ chức tốt hoạt động tương tác trong các khu, điểm di tích.

2. Đối với các công trình văn hóa

- Tiếp tục phát huy tốt công năng sử dụng của các công trình văn hóa trên địa bàn tỉnh nhằm nâng cao đời sống văn hóa tinh thần cho nhân dân.

- Tập trung hoàn thiện quy hoạch, tạo quỹ đất, tạo nguồn kinh phí để đầu tư hoàn thiện các thiết chế văn hóa từ tỉnh đến cơ sở.

- Đổi mới, đa dạng các hình thức tổ chức hoạt động văn hóa, văn nghệ phù hợp với thị hiếu, tập quán từng địa phương để thu hút đông đảo nhân dân tham gia tạo thành phong trào có sức lan tỏa trong nhân dân.

- Thường xuyên tổ chức đào tạo, tập huấn nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ quản lý văn hóa, nhất là ở cơ sở; khuyến khích các tổ chức, cá nhân đầu tư xây dựng và tổ chức các hoạt động văn hóa, văn nghệ, ... góp phần nâng cao hiệu quả hoạt động các thiết chế văn hóa cơ sở.

V. Các giải pháp thực hiện

1. Đối với công tác quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di tích

- Tăng cường sự lãnh đạo, chỉ đạo của các cấp ủy Đảng, chính quyền, nâng cao trách nhiệm, nhận thức về quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di tích. Tiếp tục triển khai có hiệu quả Quyết định số 23/2016/QĐ-UBND, về việc phê duyệt Quy định quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di tích trên địa bàn tỉnh.

- Tiếp tục đẩy mạnh các hoạt động bảo tồn các di tích lịch sử, văn hóa, , danh lam thắng cảnh, các giá trị văn hóa vật thể và phi vật thể. Chú trọng bảo tồn và phát huy giá trị di tích Quốc gia đặc biệt Chiến trường Điện Biên Phủ. Tăng cường phối hợp với các Bộ, ngành Trung ương để tìm nguồn vốn đầu tư tôn tạo di tích; Có cơ chế khuyến khích các doanh nghiệp và các cá nhân liên kết đầu tư cơ sở hạ tầng phục vụ tại một số điểm di tích quan trọng đáp ứng các điều kiện phục vụ nhu cầu khách tham quan du lịch, cần lựa chọn ưu tiên bảo tồn đối với những điểm di tích thuận lợi, kịp thời đưa vào khai thác phát huy trong những năm tới.

- Cần có sự phối hợp chặt chẽ, toàn diện giữa các cấp, các ngành, từ cấp tỉnh đến cấp huyện trong quá trình triển khai, quản lý, bảo vệ, kiểm kê, lập hồ sơ khoa học, trùng tu, tôn tạo, khai thác, phát huy giá trị di tích; hàng năm tiếp tục tổ chức ký kết chương trình phối hợp giữa các cơ quan, đơn vị đứng chân trên địa bàn có các điểm di tích trong công tác quản lý nhà nước đối với di tích; nâng cao hiệu quả công tác phối hợp với lực lượng Công an, Biên phòng tỉnh để có những giải pháp nhằm đảm bảo trật tự an toàn xã hội và an ninh cho du khách, đồng thời phát hiện, ngăn chặn kịp thời và xử lý nghiêm minh các tổ chức, cá nhân, hộ gia đình có hành vi xâm phạm đến di tích để sản xuất, san ủi xây dựng công trình hoặc lấn chiếm làm nhà ở,...

- Tăng cường công tác thông tin, tuyên truyền, quảng bá, giới thiệu dưới nhiều hình thức, thông qua các cơ quan báo chí và các cơ quan có ấn phẩm báo chí; đẩy mạnh xuất bản phẩm, ấn phẩm, văn hóa phẩm phục vụ nhân dân các dân tộc trong tỉnh và nâng cao ý thức trách nhiệm của người dân trong việc bảo vệ, phát huy giá trị của di tích. Hàng năm xây dựng kế hoạch cụ thể và xác định rõ thứ tự ưu tiên các di tích cần được kiểm kê, lập hồ sơ khoa học xếp hạng cũng như trùng tu, tôn tạo, phát triển du lịch. Khảo sát, đo đạc, lập thủ tục cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất và cắm mốc bảo vệ cho các di tích lịch sử văn hóa, danh lam thắng cảnh đã được công nhận, xếp hạng trên địa bàn toàn tỉnh.

- Tăng cường nguồn lực cho phát triển văn hóa, đặc biệt đào tạo nguồn nhân lực về quản lý, trùng tu, tôn tạo di tích, về văn hóa, du lịch, thường xuyên mở các lớp tập huấn, bồi dưỡng kiến thức nhằm nâng cao năng lực chuyên môn cho cán bộ làm công tác văn hóa cơ sở. Đảm bảo kinh phí kịp thời cho những nhiệm vụ trọng tâm, ưu tiên công tác bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa, việc chi hỗ trợ cho người am hiểu, cung cấp thông tin, người bảo vệ, gìn giữ di sản văn hóa phải được tiến hành đồng thời trong quá trình thực hiện.

- Thực hiện chính sách xã hội hóa hoạt động văn hóa, tạo điều kiện cho các hoạt động văn hóa phát triển mạnh mẽ, rộng khắp, nâng cao mức hưởng thụ văn hóa của nhân dân; xây dựng cơ sở vật chất kỹ thuật: Hệ thống thiết chế văn hóa từ tỉnh đến cơ sở, nâng cấp, sửa chữa các điểm di tích đã được tôn tạo, trùng tu, tôn tạo các điểm di tích đã được công nhận xếp hạng để khai thác, phát triển du lịch, xây dựng các công trình phụ trợ cho di tích: Nhà bảo vệ, nhà trưng bày, khu vui chơi, ăn uống và bày bán các sản phẩm du lịch.

- Tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra, giám sát của cấp ủy Đảng, chính quyền, các đoàn thể, tổ chức chính trị - xã hội trong công tác quản lý, bảo vệ, khai thác, phát huy giá trị di tích để kịp thời xử lý những khó khăn, vướng mắc trong quá trình triển khai thực hiện. Xử lý nghiêm theo quy định đối với các hành vi xây dựng trái phép, lấn chiếm, chiếm đoạt đất đai thuộc di tích, trộm cắp, đào bới di vật, cổ vật, bảo vật quốc gia liên quan tới di tích; hủy hoại hoặc gây nguy cơ hủy hoại cảnh quan môi trường, không gian văn hóa của di tích.

2. Đối với các công trình văn hóa

- Về cơ sở vật chất kỹ thuật: Tăng cường huy động và lồng ghép các nguồn lực trong xã hội nhằm đẩy mạnh đầu tư xây dựng hệ thống thiết chế văn hóa, thể thao, nhất là ở địa bàn cơ sở, trong đó tăng cường vận động nhân dân đóng góp cùng sự hỗ trợ của ngân sách xây dựng Nhà văn hóa, Khu thể thao và Điểm vui chơi trẻ em địa bàn thôn, bản, tổ dân phố.

- Bổ sung các trang thiết bị cho hệ thống thiết chế văn hóa hiện có nhằm đảm bảo các hoạt động được diễn ra thường xuyên, có hiệu quả.

- Tổ chức bộ máy: Chú trọng đến công tác đào tạo, bổ sung cán bộ chuyên trách quản lý và tổ chức các hoạt động của hệ thống thiết chế văn hóa từ tỉnh xuống cơ sở.

- Đào tạo, tập huấn: Tăng cường tổ chức các lớp tập huấn, bồi dưỡng chuyên môn, nghiệp vụ cho các đối tượng là cán bộ quản lý, huấn luyện viên, cán bộ văn hóa và thể thao cấp xã, cán bộ quản lý nhà văn hóa, khu thể thao thôn, bản để nâng cao trình độ chuyên môn và chuyên trách trong việc tổ chức các hoạt động văn hóa, thể thao tại cơ sở.

- Thực hiện tốt chế độ chính sách về lương, chế độ thù lao đối với những vị trí mang tính đặc thù; xây dựng quy định về chế độ bồi dưỡng, chế độ khen thưởng cho cộng tác viên, nghệ nhân tham gia các hoạt động văn hóa, thể thao; các cuộc liên hoan, hội thi, hội diễn nghệ thuật quần chúng tại cơ sở.

- Tăng cường công tác chỉ đạo, hướng dẫn và tổ chức các hoạt động văn hóa, văn nghệ trên địa bàn nhằm phát huy hiệu quả hoạt động của các thiết chế văn hóa hiện có.

Trên đây là nội dung báo cáo giải trình công tác quản lý, bảo vệ, tôn tạo và phát huy các giá trị di tích lịch sử, công trình văn hóa, danh lam thắng cảnh trên địa bàn tỉnh Điện Biên, Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tổng hợp, báo cáo HĐND và UBND tỉnh./. *AT*

Nơi nhận:

- Thường trực Tỉnh ủy;
- Thường trực HĐND tỉnh;
- UBND tỉnh;
- Đ/c Lê Văn Quý-PCTUBND tỉnh (b/c);
- Ban VHXX – HĐND tỉnh;
- Các đ.c Lãnh đạo Sở;
- Các phòng: KHTC, NVVH;
- Lưu: VT, DSVH.

**KT. GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC**

Đào Ngọc Lượng